

У вівторок, 15 жовтня, в Мінську відбулося чергове засідання Тристоронньої контактної групи (ТКГ) з врегулювання ситуації на Донбасі.

Рішення, які було ухвалено на засіданні, повертають у минулу реальність, в якій Україну не влаштовують Мінські угоди в порядку послідовності, а війна на Сході перетворюється на заморожений конфлікт. Як розгортатимуться події далі?

У вівторок, 15 жовтня, українська сторона за результатами зустрічі ТКГ в Мінську, висунула нові умови врегулювання військового конфлікту на Донбасі. Про це на своїй сторінці в Facebook заявила речниця представника України Леоніда Кучми Дарка Оліфер.

За її інформацією, виконання політичної частини Мінських угод можливо тільки в разі повного припинення вогню та розпуску угруповань «ЛНР-ДНР»; забезпечення ефективного моніторингу СММ ОБСЄ на всій території України; виведення з території нашої країни всіх іноземних збройних формувань; розведення сил і засобів по обидва боки лінії розмежування; забезпечення на території ОРДЛО роботи українських партій, Центрвиборчкому, ЗМІ, а також діяльності іноземних спостерігачів. Крім того, українська сторона зажадала відновлення контролю над суміжною з РФ ділянкою кордону в Донецькій і Луганській областях.

Перераховані умови фактично повертають переговорний процес у реальність, що існувала до 1 жовтня, коли Україна дала згоду так званої «формули Штайнмаєра» на імплементацію в наше законодавство про особливий статус ОРДЛО. Нагадаємо, «формулу Штайнмаєра» виписано відповідно до Мінських домовленостей. У них вказується, що відновлення повного контролю над державним кордоном зі сторони уряду України має розпочатися у перший день після місцевих виборів і завершитися після всеосяжного політичного врегулювання. А точніше після ухвалення змін до Конституції, які надавали б ОРДЛО особливий статус. Тобто в цій послідовності на перше місце ставиться саме політична частина.

У позиції України «спочатку кордон, а потім вибори» немає нічого нового. Саме такої лінії ми й дотримувалися за часів Петра Порошенка. Тоді Київ говорив про безальтернативність «Мінська-2», але водночас заявляв, що його модальність є неприйнятною для України, оскільки створює ситуацію, при якій вчорашні бойовики отримують легалізацію за українськими законами, можливість брати участь у виборах і проводити проросійську політичну діяльність у нашій державі. Але саме такий варіант розвитку подій найбільше імпонує Кремлю.

Це означає, що Росія не підтримає умови, що висунуті Україною 15 жовтня. Метання Володимира Зеленського пояснюються дуже просто. Згода Києва на «формулу Штайнмаєра» спричинило обурення в суспільстві. У столиці пройшли масові акції протесту під гаслом «Ні капітуляції», а нову владу звинуватили у здачі інтересів України.

От тільки двічі повернутися в одну й ту саму річку у президента не вийде. Після того, як

Зеленський зробив перший крок у сторону «Мінська-2», ситуація для нього змінилася і не факт, що на краще.

По-перше, відкат на позиції Петра Порошенка в питанні реалізації Мінських угод шкідливий для рейтингу Володимира Зеленського, який завжди протиставляв себе попередньому президенту. А сценарій замороженого конфлікту означає, що Зеленський провалить свою найважливішу передвиборчу обіцянку – припинити війну.

По-друге, погодившись із імплементацією «формули Штайнмаєра», Україна першою сказала «А» Мінському процесу. І тепер всі партнери чекають, коли ми скажемо «Б». Спроби викручуватися, вигадувати «формули Зеленського» та правити відсебеньки дадуть нагоду вкотре звинуватити Україну в зриві мирних переговорів. І це вже буде на користь Росії, яка зможе добиватися скасування санкцій.

Звісно, президент може спробувати сказати «Б». Але це розкрутить маховик вуличних протестів в Україні. Цим обов'язково скористаються політичні противники Зе, які спробують влаштувати новий Майдан з метою зміщення чинної влади. Чи треба говорити про те, наскільки такий сценарій небезпечний для нашої країни? Можуть повторитися події 2014 року, але в куди більш кривавій формі. І, нарешті, внутрішня дестабілізація в Україні також вигідна Кремлю, який прагне до безкровного підпорядкування нашої країни.

Ось і виходить, що Зеленський опинився в ситуації цугцванга, коли наступний хід може виявитися гіршим за попередній, а бажаний приз у вигляді миру на Донбасі, як і раніше, недосяжний. Але противникам Зе не варто сильно зловтішатися з цього приводу. На Донбасі і надалі будуть гинути українські солдати, а ймовірні наслідки помилок президента розсьорбувати нам усім.

Денис Попович, «Слово і Діло».